

Sygn. akt III RC 16/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Polak-Kałużna

Protokolant Andżelika Socha

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2015 roku w Dzierżoniowie

sprawy z powództwa **A. W. (1)**

przeciwko **S. W.**

o alimenty

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki A. W. (1) na rzecz pozwanego S. W. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu związanych z ustanowieniem pełnomocnika.

Sygn. akt III RC 16/14

UZASADNIENIE

Powódka A. W. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego S. W. alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Na uzasadnienie swojego żądania podała, że jest osobą samotnie gospodarującą. Poza świadczeniem z tytułu renty w wysokości 561,51 zł miesięcznie nie uzyskuje żadnych innych dochodów. Koszty zaś jej utrzymania przewyższają jej dochody. Podkreśliła, że jest przy tym osobą chorą (padaczka lekooporna) i wymaga stałego leczenia. Z powodu sytuacji finansowej nie zawsze może wykupić lekarstwa, które są jej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania lub wykupuje tańsze zamienniki o słabszym działaniu. Zaznaczyła także, że zły stan zdrowia, w tym częste ataki, nie pozwalają jej na podjęcie zatrudnienia. Nie kwalifikuje się również do uzyskania środków z pomocy społecznej. Powódka podała, że obecnie opłatę za czynsz ponosi jej były małżonek – pozwany S. W., jednak po zakończeniu sprawy o podział majątku to ona będzie musiała ponosić wszystkie koszty związane z jego utrzymaniem. Dodała także, że jej syn A. jest osobą niepełnosprawną i przebywa pod opieką ojca, dlatego nie może udzielić jej finansowego wsparcia. Określając stałe koszty utrzymania powódka podała, że składają się na nie: opłaty za gaz – 200,16 zł, internet i telefon – 100,90 zł, energię – 53,41 zł w tym za listopad 2013 roku – 122,76 zł. Wskazała, że dodatkowe koszty jakie ponosi z tytułu leczenia są ujęte w przedłożonych przez nią fakturach i wynoszą 657,61 zł. Podkreśliła, że po uiszczeniu wszystkich opłat brakuje jej pieniędzy na żywność i inne podstawowe środki utrzymania.

Pozwany S. W. w odpowiedzi na pozew wniosł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Motywuując swoje stanowisko w sprawie wskazał, iż w sprawie rozwodowej zarówno Sąd I i II instancji oddaliły żądanie powódki w zakresie zasądzenia na jej rzecz alimentów w kwocie po 400 zł. W związku z tym powództwo w niniejszej sprawie winno zostać oddalone chociażby na podstawie art. 138 k.r.i.o., albowiem powódka nie wykazała jakiegokolwiek

zmiany stosunków po wydaniu orzeczenia przez Sąd Apelacyjny we (...)w sprawie o rozwód. Nadto pozwany podniósł, że w jego ocenie sytuacja powódki jest nie tylko identyczna jak w trakcie sprawy o rozwód, ale nawet lepsza albowiem od listopada 2012 roku to on sprawuje wyłączną opiekę nad ich niepełnosprawnym pełnoletnim synem, z którym mieszka w jednopokojowym mieszkaniu. Powyższa okoliczność powoduje, że powódka ma obecnie większe możliwości zarobkowe niż w czasie sprawy rozwodowej, albowiem nie ma żadnych ograniczeń w podjęciu zatrudnienia spowodowanych koniecznością sprawowania opieki nad synem. Zaznaczył przy tym, że powódka nie interesuje się synem i całość obowiązków w tym zakresie spoczywa wyłącznie na nim. Niezależnie od powyższego pozwany podniósł, iż decyzję o rozwodzie podjęła samodzielnie powódka, która bez jakiegokolwiek poinformowania i uzgodnienia z pozwanym złożyła pozew rozwodowy. Zachowanie powódki stanowiło dla niego duże zaskoczenie, albowiem oznaczało de facto rozbitcie funkcjonującej „normalnie” rodziny wychowującej pełnoletniego niepełnosprawnego syna. Dodał, że podejrzewał on, iż rzeczywistym powodem decyzji powódki o rozwodzie było związanie się przez nią z innym mężczyzną, co jednoznacznie zostało potwierdzone już po rozwiązaniu ich małżeństwa. Wskazał, iż powódka od orzeczenia rozwodu kilkakrotnie wyjeżdżała na kilka dni, jak i w miejscu zamieszkania, to jest lokalu stanowiącym ich majątek wspólny, jest odwiedzana przez nieznanego mu mężczyznę, który zatrzymuje się u powódki na okresy trwające nawet do jednego miesiąca. Pozwany podniósł również, że według jego oceny powódka nie znajduje się w niedostatku, który występuje w sytuacji, gdy uprawniony nie może w pełni własnymi siłami, z własnych środków, zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb. Powódka bowiem otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości 561,51 zł i ma możliwość podjęcia dodatkowej pracy zarobkowej. Zaznaczył, że w sprawie I Ns 290/12 Sądu Rejonowego w (...) została sporządzona opinia sądowno-lekarska z dnia 04 marca 2014 roku, zgodnie z którą powódka jest zdolna do pracy w bezpiecznym miejscu. W związku z powyższym ewentualna trudna sytuacja materialna powódki wynika wyłącznie z jej postawy polegającej na niepodejmowaniu zatrudnienia. Dodał, że w trakcie małżeństwa powódka również nie wykazywała większej aktywności zawodowej pomimo tego, że to na nim pracującym zawodowo również spoczywała większość obowiązków związanych z prowadzeniem domu oraz opieką nad synem. Powódka zaznaczył także, że istotną okolicznością jest również ich wiek. Powódka ma 53 lata i jest aż o 13 lat młodsza od niego. Posiada on już uprawnienia emerytalne natomiast powódka jeszcze przez okres kilkunastu lat (zgodnie z założeniami ustawodawcy) winna pozostać aktywna zawodowo. Następnie pozwany wskazał, iż jest osobą schorowaną cierpiącą na liczne schorzenia. Podał, że otrzymuje emeryturę w wysokości 2195,55 zł, jednakże z uwagi na ciężką sytuację materialną jest on zmuszony podejmować dodatkowe zatrudnienie oraz szukać wsparcia finansowego u najbliższej rodziny. Cały dochód wraz z świadczeniami otrzymywanymi przez syna A. W. (2)(łącznie do 3600 zł miesięcznie) przeznaczony jest na pokrycie ich bieżących i podstawowych potrzeb, w tym również na spłatę wspólnych długów (m.in. pożyczek na remont mieszkania, w którym obecnie mieszka powódka) zaciągniętych przez nich wspólnie w trakcie trwania małżeństwa (miesięcznie z tego tytułu uiszcza 1125 zł). Pozwany podkreślił, że tylko on podejmuje działania w zakresie spłaty wspólnych zobowiązań, a powódka nie wykazuje nimi żadnego zainteresowania. Podał, że na miesięczne stałe wydatki jego oraz mieszkającego z nim syna składają się: spłata zobowiązań (z małżeństwa) – 1125 zł, opłata za gaz – 55 zł, energię elektryczną – 75 zł, telefon i internet – 129,90 zł, ubezpieczenie mieszkania i samochodu – 50 zł, ubezpieczenie na życie – 55,98 zł, podatek od nieruchomości, użytkowanie wieczyste – 8,43 zł, wydatki na samochód – 250 zł, wydatki na higienę oraz środki czystości – 200 zł, prasa, książki – 150 zł, wydatki na odzież, obuwie – 200 zł, opłaty za mieszkanie na ul. (...)277,40 zł, opłaty za mieszkanie na ul. (...)– 134,01, co łącznie stanowi kwotę 3010,71 zł. Pozwany oświadczył, że pozostała kwota 600 zł przeznaczona jest na zakup żywności. Nadto dodał, że z uwagi na trudną sytuację materialną (brak oszczędności) zmuszony jest korzystać z pomocy finansowej m.in. swojego brata K. W.. Reasumując powyższe pozwany podał, że powódka nie znajduje się w niedostatku, albowiem posiada stały dochód w postaci renty oraz nie podejmuje jakichkolwiek działań w zakresie podjęcia zatrudnienia. Podkreślił, że powódka nie partycypuje też w spłacie wspólnych długów z okresu małżeństwa oraz obecnie jest zawiązana i innym mężczyzną. Jednocześnie jego sytuacja jest bardzo trudna albowiem wszystkie dochody przeznacza na utrzymanie siebie i syna. Nie posiada żadnych oszczędności i korzysta z pomocy finansowej rodziny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w (...)z dnia 26 października 2011 roku, w sprawie sygn. akt. I C 2437/10 rozwiązano małżeństwo powódki A. W. (1)z pozwanym S. W., z winy obu stron, a w pkt. II w/w wyroku oddalono wniosek powódki o zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego we (...)z dnia 09 lutego 2012 roku, w sprawie sygn. akt I ACa 9/12 oddalono apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 26 października 2011 roku, sygn. akt. I C 2437/10.

Dowód: akta Sądu Okręgowego w (...) o sygn. I C 2437/10

W czasie orzekania rozwodu powódka otrzymywała świadczenie rentowe w wysokości 498 zł netto miesięcznie. Nie pracowała. Do dnia 31 lipca 2011 roku miała orzeczoną częściową niezdolność do pracy. Powódka zamieszkiwała wówczas wraz z pełnoletnim niepełnosprawnym synem w mieszkaniu byłych małżonków, dopiero co wyremontowanym. Syn powódki otrzymywał świadczenie rentowe w wysokości 638 zł miesięcznie i dodatek pielęgnacyjny w wysokości 157 zł. Powódka otrzymywała także zasiłek celowy w postaci dożywiania w formie obiadu dla dziecka.

Powódka cierpiała na epilepsję (od 13 roku życia) oraz na depresję. Na koszty leczenia przeznaczała średnio 60 zł miesięcznie. Ze swoich dochodów powódka pokrywała także abonament telefoniczny w kwocie 60 zł miesięcznie, abonament internetowy w kwocie 30 zł miesięcznie oraz spłacała kary umowne za niedotrzymanie warunków umowy po 52 zł miesięcznie.

Dowód: akta Sądu Okręgowego w (...) o sygn. I C 2437/10

Pozwany S. W. natomiast otrzymywał emeryturę w wysokości około 1 900 zł. Nadto podejmował zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych, z którego otrzymywał dochód w kwocie około 800 zł. Zamieszkiwał u swojej matki, którą się opiekował. Nie ponosił kosztów utrzymania tego mieszkania. Opłacał natomiast miesięczny czynsz w wysokości 150 zł za mieszkanie zajmowane przez powódkę. Nadto spłacał zaciągnięty przez strony wspólnie kredyt na remont mieszkania przekraczający 50 000 zł oraz pozostałe kredyty zaciągnięte przez byłych małżonków wspólnie. W chwili rozwodu zadłużenie stron wynosiło ponad 130 000 zł, w tym 58 000 zł tytułem pożyczki z banku, 33 000 zł tytułem pożyczki na samochód oraz 40 000 zł pożyczek od osób fizycznych. Miesięcznie łączna suma rat kredytowych wynosiła około 1 300 zł.

W tym czasie pozwany również chorował. Cierpiał na niedoczynność tarczycy, przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka, torbiele na obu nerkach, przerost gruczołu krokowego, żylaki zewnętrzne odbytu, uchyłki poprzecznicy i esicy. Koszt jego miesięcznego leczenia wynosił około 300 zł.

Dowód: akta Sądu Okręgowego w (...) o sygn. I C 2437/10

Postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 05 grudnia 2012 roku, wydanym w sprawie o sygn. I Ns 262/12, syn stron A. W. (2)został częściowo ubezwłasnowolniony z powodu umiarkowanego niedorozwoju umysłowego. Cierpi także na padaczkę. Kuratorem dla niego został ustanowiony ojciec S. W.. W grudniu 2012 roku pozwany zamieszkał wraz z synem w jednopokojowym mieszkaniu po swojej matce, które stanowiło wyłączną jego własność. Powódka natomiast w dalszym ciągu mieszkała we wspólnym mieszkaniu stron. Pozwany przejął od tego czasu całkowitą opiekę nad synem, który jest niesamodzielny i wymaga obecności drugiej osoby. Powódka natomiast zaprzestała kontaktu z synem. Nie sprawuje nad nim opieki jak również nie partycypuje w kosztach jego utrzymania.

Syn stron A. W. (2) jest całkowicie niezdolny do pracy, a orzeczenie w tym zakresie zostało wydane do dnia 30 czerwca 2016 roku. Cierpi na umiarkowany niedorozwój umysłowy i padaczkę. Wymaga pomocy osób trzecich. Otrzymuje świadczenie rentowe w kwocie 728,45 zł i ma przyznany zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł.

Dowód: - postanowienie SO w (...) z dnia 5 grudnia 2012 roku – k. 60 akt

- zaświadczenie opiekuńcze z dnia 8 marca 2013 roku – k. 61 akt

- decyzja ZUS D. z dnia 13 marca 2014 roku – k. 75 akt

- przesłuchanie pozwanego S. W. – k. 159-160 akt

Obecnie pozwany S. W. ma 67 lat, jest emerytem. Pobiera świadczenie w wysokości 2 195,55 zł. Stara się by 2 - 3 razy w miesiącu dorobić dodatkowe pieniądze w firmie ochroniarskiej. Jest tzw. skoczkiem. Dochód z tego tytułu pozwanego nie jest stały. W ten sposób dorabia od 74 do max. 200 zł miesięcznie. Całkowity dochód pozwanego i jego syna to kwota około 3 600 zł miesięcznie. Całą tę kwotę pozwany przeznacza na pokrycie bieżących i podstawowych potrzeb swoich i niepełnosprawnego syna.

Na miesięczne stałe wydatki pozwanego oraz mieszkającego z nim syna składają się: opłata za gaz – 55 zł, energię elektryczną – 75 zł, telefon i internet – 129,90 zł, ubezpieczenie mieszkania i samochodu – 50 zł, ubezpieczenie na życie – 55,98 zł, podatek od nieruchomości, użytkowanie wieczyste – 8,43 zł, wydatki na samochód – 250 zł, wydatki na higienę oraz środki czystości – 200 zł, prasa, książki – 150 zł, wydatki na odzież, obuwie – 200 zł, opłaty za mieszkanie na ul. (...) - 277,40 zł, opłaty za mieszkanie na ul. (...) – 134,01, co łącznie stanowi kwotę 1885,71 zł. Ponadto pozwany spłaca w dalszym ciągu zobowiązania kredytowe zaciągnięte wspólnie przez strony w trakcie trwania ich małżeństwa. Do spłaty pozostała kwota około 38 000 zł u dwóch osób fizycznych, w tym brata pozwanego. Zadłużenia wobec banków zostały w całości już spłacone przez S. W.. Pozwany spłaca dług w kwocie łącznej 1125 zł miesięcznie. Pozostałą z dochodów kwotę to jest około 600 zł pozwany przeznacza na zakup żywność dla dwojga osób.

Pozwany w dalszym ciągu jest schorowany. Leczy się na torbiele nerek, żylaki, zącmę, przerost gruczołu krokowego, niedoczynność tarczycy, przewlekłe bóle głowy. Ma zącmę prawego oka. Koszt jego miesięcznego leczenia wynosi 300-350 zł. Nadto od dnia 27 sierpnia 2013 roku, ze względu na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego na skutek niestabilizowanej sytuacji rodzinnej i finansowej, pozwany uczestniczy systematycznie w psychoterapiach.

Pozwany nie posiada żadnych oszczędności i niejednokrotnie wobec wydatkowania wszystkich miesięcznych dochodów, zmuszony jest korzystać z pomocy finansowej m.in. swojego brata – świadka K. W..

Dowód: - opinia(...) (...)w B.z dnia 11 sierpnia 2014 roku – k. 64 akt

- karta informacyjna leczenia szpitalnego pozwanego z dnia 17 kwietnia 2013 roku – k. 65-66 akt

- wyniki badania radiologicznego z dnia 9 grudnia 2013 roku i 4 kwietnia 2014 roku – k. 67-68 akt

- zaświadczenia lekarskie z dnia 20 czerwca 2013 roku i 12 sierpnia 2014 roku – k. 69-70 akt

- decyzja ZUS D. z dnia 13 marca 2014 roku – k. 71 akt

- umowy zlecenia z dnia 13 października 2013 roku i 14 października 2013 roku – k. 72-74 akt

- historia rachunku pozwanego – k. 76-96 i 100-105 akt

- faktury za zakup leków z dnia 24 lutego 2014 roku i 5 maja 2014 roku – k.. 97-98 akt

- wydruk z konta pozwanego – k. 141-143 akt

- akta Sądu Rejonowego w (...) o sygn. III RC 269/14

- zeznania świadka K. W. – k. 137-138 akt

- przesłuchanie pozwanego S. W. – k. 159-160 akt

Powódka A. W. (1) ma 54 lata. Miała orzeczoną częściową niezdolność do pracy do dnia 31 lipca 2015 roku. Pobiera świadczenie rentowe w kwocie 561,51 zł. Nie pracuje i nie ma innych źródeł dochodów.

Powódka choruje przewlekle na padaczkę lekooporną, która wymaga specjalistycznego leczenia. Nadal występują u niej napady padaczkowe. Finansowo pomaga jej przyjaciel A. T. (1), który pożycza powódce różne kwoty pieniędzy ze splatą w momencie jak A. W. (1) będzie miała z czego oddać. A. T. (1) jest rozwiedzony. Ma orzeczoną I grupę inwalidztwa z powodu choroby układu pokarmowego oraz przewlekłej nerwicy. Ma emeryturę policyjną w wysokości 2300 zł brutto. Nie ma nikogo na utrzymaniu, ani nie ma obciążeń komorniczych.

Powódka z A. T. (1) tworzą związek, chociaż zamieszkują osobno. A. T. (1) odwiedza powódkę w miejscu jej zamieszkania, a jego pobyty u niej są kilkudniowe a nawet kilkutygodniowe (dwa-trzy tygodnie). Podczas wspólnych spotkań oglądają filmy, czytają książki, rozmawiają na temat muzyki. Utrzymują się wówczas wspólnie (tworzą tzw. „wspólny portfel”). A. T. (1) dokłada się wówczas do opłat za gaz, prąd oraz do kosztów utrzymania mieszkania.

Dotychczas powódka A. W. (1) zajmowała wspólne mieszkanie stron przy ul. (...) w B.. Czynsz za to mieszkanie opłacał pozwany S. W., ze względu na trudną sytuację materialną powódki. Pozostałe koszty utrzymania mieszkania, takie jak opłaty za gaz, prąd ponosiła powódka, które kształtowały się na poziomie: ponad 200 zł za gaz (w tym ogrzewanie gazowe) miesięcznie oraz roczne wyrównania, średnio 70 zł za prąd miesięcznie. Telewizora nie ma. Opłaca natomiast abonament telefoniczny oraz internet w łącznej kwocie 100,90 zł.

Na koszty leczenia powódka przeznacza ponad 100 zł miesięcznie. Powinna brać leki szwajcarskie których koszt wynosi miesięcznie około 300 zł, ale ze względów finansowych zakupuje tańsze polskie zamienniki.

Po orzeczeniu rozwodu powódka A. W. (1) szukała zatrudnienia, w tym w kilku zakładach dla osób niepełnosprawnych, jednakże bez większego sukcesu. W 2012 roku podejmowała się także pracy jako osoba do pomocy dla osób starszych, jednakże ze względu na swoje schorzenie i związane z tym częste ataki padaczki, zaprzestała wykonywania tego rodzaju pracy.

Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia powódki – k. 3 akt

- faktury za leki – k. 4-6 akt

- historia rachunku bankowego powódki – k. 7-16 akt

- opinia lekarska z dnia 4 marca 2014 roku dot. powódki – k. 62-63 akt

- przelewy bankowe (12 sztuk) – k. 116-127 akt

- faktury za leki (szt. 9) – k. 128-136 akt

- opinia sądowo-psychiatryczno-psychologiczna - k. 144-150 akt

- historia rachunku powódki oraz syna stron – k. 151-153 akt

- wyciąg z rachunku bankowego powódki oraz A. W. (2) – k. 177-181 akt

- kserokopia zaświadczenia z dnia 26 stycznia (bez daty rocznej) dot. stanu zdrowia A. T. (1) – k. 173 akt

- akta Sądu Rejonowego w (...) o sygn. III RC 269/14

- zeznania świadka A. T. (1) – k. 182 akt

- przesłuchanie powódki A. W. (1) – k. 158-159 akt

W dniu 22 sierpnia 2014 roku S. W. działając jako kurator częściowo ubezwłasnowolnionego syna A. W. (2) wniósł w pozwie skierowanym przeciwko jego matce A. W. (1) o zasądzenie alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Nieprawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 kwietnia 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt III RC 269/14, oddalono powództwo w całości.

Dowód: akta Sądu Rejonowego w (...) o sygn. III RC 269/14

Ugodą sądową zawartą w toczącym się przed Sądem Rejonowym w (...) pod sygn. akt I Ns 290/12, z wniosku S. W. przy udziale A. W. (1) postępowaniu o podział majątku wspólnego, pozwanemu S. W. został przyznany wspólny lokal mieszkalny byłych małżonków położony przy ul. (...) w B., to jest lokal po rozwodzie zajmowany przez powódkę, wraz z wszystkim ruchomościami się w nim znajdującymi, a szczegółowo wymienionymi w ugodzie, o łącznej wartości 134 500 zł. Tytułem spłaty udziału byłej małżonki w majątku wspólnym, S. W. przeniósł na A. W. (1) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w B., to jest lokal zajmowany dotychczas przez pozwanego i syna stron. Nadto A. W. (1) zobowiązała się zapłacić na rzecz S. W. kwotę 10 000 zł tytułem rozliczenia jego wydatków z jego majątku osobistego na majątek wspólny, płatną w 100 miesięcznych ratach po 100 zł każda, w terminie do 15-tego dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 01 sierpnia 2015 roku, wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Wykonanie ugody miało nastąpić do dnia 10 sierpnia 2015 roku.

Dowód: akta Sądu Rejonowego w (...) o sygn. I Ns 290/12

Sąd zważył ponadto, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z treścią art. 60 § 1 k.r.i.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Art. 60 § 1 k.r.i.o. reguluje istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego między byłymi małżonkami, po orzeczeniu rozwodu, w sytuacji gdy oboje małżonkowie zostali uznani za winnych rozkładu pożycia małżeńskiego. Wtedy podstawą do dochodzenia alimentów przez byłego małżonka jest jego niedostatek. W orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, że pojęcie niedostatku z art. 60 § 1 k.r.i.o. oznacza brak jakichkolwiek środków utrzymania jak i sytuację, kiedy uzyskane środki nie wystarczają na pełne zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Zdaniem Sądu Najwyższego „usprawiedliwione potrzeby to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowe, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.09.2000 r., I CKN 872/00, Lex nr 530682).

Natomiast art. 138 k.r.i.o. stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiany te dotyczyć mogą zakresu potrzeb uprawnionego i możliwości zobowiązanego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Jednakże zakres obowiązku alimentacyjnego nigdy nie może przekroczyć możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej, ani też usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów.

Z powyższego wynika, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 k.r.i.o. wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmniejszeniu lub zwiększeniu. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po wydaniu prawomocnego wyroku. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, w okresie od daty prawomocności wyroku rozwodowego z dnia 26 października 2011 roku, to jest od dnia 09 lutego 2012 roku, mocą którego rozwiązano, z winy obu stron, małżeństwo A. W. (1) z pozwanym S. W. i oddalono żądanie powódki w przedmiocie alimentów od pozwanego, do dnia zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie w dniu 22 lipca 2015 roku, nie zaszła taka zmiana stosunków między stronami, która uzasadniałaby zasądzenie alimentów na rzecz powódki.

Podnieść należy, że prawomocnym wyrokiem rozwodowym z dnia 26 października 2011 roku Sąd rozwiązując z winy obu stron, małżeństwo powódki i pozwanego, oddalił żądanie A. W. (1) o zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego. Sąd w wyroku rozwodowym jednoznacznie stanął na stanowisku, że A. W. (1) nie znajduje się w niedostatku. Powódka utrzymywała się wówczas ze świadczenia rentowego w wysokości 498 zł netto. Nadto otrzymywała zasiłek celowy w postaci dożywiania w formie obiadu dla dziecka. Mieszkała wówczas z niepełnosprawnym synem, który otrzymywał świadczenie rentowe w kwocie 638 zł i dodatek pielęgnacyjny w wysokości 157 zł miesięcznie. Ze swoich dochodów powódka pokrywała koszty leczenia, które wynosiły w skali miesiąca około 60 zł, opłacała abonament telefoniczny po 60 zł miesięcznie, abonament internetowy po 30 zł miesięcznie oraz spłacała kary umowne za niedotrzymanie warunków umowy po 52 zł miesięcznie. Sąd rozwodowy wskazał również, iż przyjęte stanowisko uzasadnia również fakt, że powódka zamieszkiwała w mieszkaniu, w którym strony przeprowadziły remont za ponad 50 000 zł, a kredyt zaciągnięty przez małżonków wspólnie spłacał tylko pozwany. Ponadto pozwany spłacał pozostałe kredyty zaciągnięte przez nich wspólnie, a łączna suma miesięcznych rat to kwota około 1300 zł. Nadto wskazano, że to pozwany opłacał miesięczny czynsz w wysokości 150 zł za mieszkanie, w którym zamieszkiwała powódka. Uznano, że już z tych względów żądanie alimentów na rzecz powódki było bezzasadne. Wskazano przy tym, że gdyby powódka samodzielnie płaciła za mieszkanie, w którym zamieszkiwała (150 zł) oraz połowę raty (650 zł), to miesięcznie wynosiłoby to 800 zł. Jednocześnie podniesiono, że powódka nie była całkowicie niezdolna do pracy i istniała możliwość podjęcia przez nią zatrudnienia.

W tym czasie pozwany otrzymywał świadczenie emerytalne w wysokości około 1 900 zł, a nadto podejmował zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych, z których otrzymywał dochód w kwocie około 800 zł. Nie ponosił kosztów utrzymania mieszkania, które akurat zajmował, albowiem zamieszkiwała z matką, którą się opiekował w jej mieszkaniu. Opłacał natomiast miesięczny czynsz w wysokości 150 zł za mieszkanie zajmowane przez powódkę. Nadto spłacał zaciągnięty przez strony wspólnie kredyt na remont mieszkania oraz pozostałe kredyty zaciągnięte przez byłych małżonków wspólnie, łącznie ponad 130 000 zł. Miesięcznie łączna suma rat kredytowych, którą ponosił pozwany, wynosiła około 1 300 zł. W chwili orzekania o poprzednim roszczeniu alimentacyjnym, pozwany również chorował, a koszt jego miesięcznego leczenia wynosił około 300 zł.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał, że od dnia 09 lutego 2012 roku nie zaszły takie zmiany w sytuacji materialnej, osobistej, zdrowotnej powódki ani w możliwości realizowania przez nią własnymi siłami swoich usprawiedliwionych potrzeb, które uzasadniłyby zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego byłego męża.

Obecnie powódka A. W. (1) otrzymuje świadczenie rentowe w kwocie 561,51 zł. Do dnia 31 lipca 2015 roku miała orzeczoną częściową niezdolność do pracy, która nie wykluczała możliwości podjęcia przez nią zatrudnienia. Powódka próbowała szukać pracy, jednakże z bez większego rezultatu. Owszem, w ocenie Sądu, schorzenie powódki (padaczka lekooporna) może powodować ograniczenie w dostępie do zatrudnienia, jednakże na rynku pracy funkcjonują m.in. zakłady pracy chronionej zatrudniające osoby z tożsamymi problemami zdrowotnymi co powódka. Jak wynika tymczasem z opinii sądowo –lekańskiej z dnia 04 marca 2014 roku powódka „jest zdolna do pracy w miejscu bezpiecznym”. Istotnym także pozostaje, że od grudnia 2012 roku, w związku z przejęciem opieki nad niepełnosprawnym synem przez pozwanego, powódka ma większe możliwości zarobkowe niż w czasie sprawy rozwodowej, albowiem odpadły jej ograniczenia spowodowane koniecznością sprawowania opieki nad synem. Nie bez znaczenia pozostaje także, że na dzień zamknięcia rozprawy powódka nie przedłożyła orzeczenia lekarza orzecznika o utrzymaniu jej częściowej niezdolności po 31 lipca 2015 roku, ani nie wykazała, czy w ogóle podjęła starania o uzyskanie takiego orzeczenia.

Do dnia 10 sierpnia 2015 roku (tj. do dnia realizacji ugody sądowej zawartej przez strony w sprawie o podział majątku wspólnego) powódka nie ponosiła kosztów czynszu zajmowanego dotychczas wyłącznie przez siebie mieszkania stron. To powód w dalszym ciągu ponosił koszty z tego tytułu w wysokości 150 zł miesięcznie. Powódka zaś ponosiła pozostałe miesięczne koszty utrzymania mieszkania w wysokości: 200 zł za gaz i 70 zł za prąd. Do stałych jej miesięcznych wydatków dochodzi kwota abonamentu telefonicznego i za internet w łącznej kwocie 100,90 zł oraz

wydatki związane z leczeniem w kwocie około 100 zł miesięcznie. W tym miejscu zauważyć należy, że bez znaczenia dla oceny usprawiedliwionych wydatków związanych z leczeniem powódki pozostaje jej stwierdzenie, iż „powinna ona zażywać leki szwajcarskie, których koszt sięga 300 zł w skali miesiąca”. Powszechnie wiadomym jest, iż na rynku farmaceutycznym dostępne są dużo tańsze tzw. „zamienniki”, których jednak skuteczność nie jest gorsza. Skład bowiem takich zamiennych leków jest tożsamy z ich droższymi odpowiednikami, ale skuteczność musi być taka sama.

Nie bez znaczenia dla oceny sytuacji materialnej powódki, a w szczególności czy pozostaje ona w niedostatku, pozostaje fakt, iż powódka dotychczas nie partycypowała także w kosztach spłaty wspólnie z pozwanym zaciągniętych kredytów i pożyczek, których łączna kwota przekroczyła 100 000 zł. Wszystkie zobowiązania wobec banku spłacił pozwany, do spłaty pozostały jeszcze pożyczki zaciągnięte u osób fizycznych w kwocie około 38 000 zł.

W ocenie Sądu, w świetle poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, nie sposób uznać, by powódka znajdowała się w niedostatku w rozumieniu art. 60 § 1 k.r.i.o.. Jakkolwiek powódka nie zamieszkuje od grudnia 2012 roku z synem posiadającym stały dochód, z którym prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, to jednakże posiada wsparcie finansowe od przyjaciela A. T. (1), z którym pozostaje w faktycznym związku. Faktem pozostaje, iż nie zamieszkują oni razem na stałe, jednakże A. T. (2) bardzo często przebywa u powódki przez dłuższe okresy (nawet trzy tygodnie) i ponosi nie tylko koszty swego utrzymania, ale także dokłada się do kosztów utrzymania mieszkania zajmowanego przez powódkę. Nadto udziela powódce pożyczek, bez sztywnego określania terminu ich spłaty, to jest ze spłatą uzależnioną od możliwości finansowych powódki. Z twierdzeń świadka A. T. (1) wynika, że przed stałym związkiem i zamieszkaniem z powódką powstrzymuje go konieczność opieki nad starszymi rodzicami oraz kontynuowania leczenia w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Przechodząc do oceny obecnej sytuacji majątkowej pozwanego S. W. stwierdzić należy, że również w jego sytuacji nie zaszły istotne zmiany, które uzasadniałyby przyczynianie się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb byłej żony. Pozwany ma obecnie 66 lat. Otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 2 195,55 zł i w związku z tym, iż jego dochody nie wystarczają na pokrycie kosztów utrzymania i posiadanych zobowiązań, zmuszony jest podejmować dodatkowe zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych. Z uwagi jednakże na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym synem, który wymaga pomocy osób trzecich, pozwany nie ma możliwości świadczenia dodatkowej pracy w większym rozmiarze. Z tego tytułu osiąga jedynie kwotę pomiędzy 74 zł a 200 zł miesięcznie. Owszem pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z synem posiadającym stały dochód w kwocie około 881 zł (renta i zasiłek pielęgnacyjny), niemniej jednak cały ich łączny dochód jest przeznaczany na pokrycie bieżących i podstawowych ich potrzeb oraz na spłatę wspólnych długów zaciągniętych przez powódkę i pozwanego w trakcie trwania małżeństwa. Miesięcznie z tego tytułu nadal pozwany uiszcza kwotę 1 125 zł. Wszystkie stałe miesięczne wydatki pozwanego i mieszkającego z nim syna wynosiły do dnia wskazanej powyżej ugody łączną kwotę 3 010,71 zł (w tym koszty spłaty zadłużenia). Pozostała kwota ich wspólnego dochodu wynoszącego około 3 600 zł miesięcznie, to jest kwota około 600 zł przeznaczona jest przez nich na wyżywienie. Stwierdzić przy tym należy, że kwota wydatków z tego tytułu nie może zostać – mając na uwadze, że wyżywieniu podlegają dwaj dorośli mężczyźni – uznana za zawyżoną. Po pokryciu wszystkich wydatków pozwanemu i jego synowi nie pozostają do dyspozycji żadne środki finansowe. Nie posiadają także żadnych oszczędności. Nie bez znaczenia także pozostaje, że pozwany, ze względu na trudną sytuację materialną musi korzystać z pomocy finansowej m.in. swojego brata.

Sąd oddalając żądanie powódki nie uwzględnił natomiast zmiany ich sytuacji majątkowej (zamiana mieszkań, konieczność spłaty pozwanego przez powódkę) wynikającej z faktu zawarcia pomiędzy stronami ugody sądowej w sprawie toczącej się pomiędzy nimi o podział majątku wspólnego. Sąd bowiem orzeka w oparciu o stan faktyczny sprawy na dzień zamknięcia rozprawy, która miała miejsce w dniu 29 lipca 2015 roku. Jakkolwiek bowiem strony zawarły umowę w dniu 08 lipca 2015 roku, to niemniej jej realizacja w zakresie zamiany mieszkań datowana została na dzień 10 sierpnia 2015 roku. Pomimo tego istotnym pozostaje, iż wydanie orzeczenia w kwestii podziału majątku wspólnego stron nie może być traktowane jednak jako równoznaczne ze zmianą ich sytuacji majątkowej. W pierwszej kolejności należy bowiem wskazać, iż A. W. (1) do chwili obecnej nie wywiązała się ze swego zobowiązania dokonania spłaty na rzecz pozwanego. W związku z tym nie można twierdzić aby przedmiotowa ugoda dotycząca podziału majątku doprowadziła do jakiegokolwiek faktycznej zmiany w sytuacji finansowej stron. Po drugie należy wskazać, iż ewentualne

dokonanie spłaty kwoty 10 000 zł przez powódkę na rzecz pozwanego nie doprowadzi do wzbogacenia S. W., tym bardziej, że kwota ta winna być spłacana przez A. W. (1) przez 100 miesięcy, a zatem przez przeszło 8 lat. Spłata ta ma bowiem na celu rozliczenie wydatków S. W. z jego majątku osobistego na majątek wspólny.

Uwzględniając wszystkie wskazane powyżej okoliczności Sąd, na podstawie art. 60 § 1 k.r.i.o. w zw. z art. 138 k.r.i.o. oddalił powództwo A. W. (1) o alimenty od pozwanego S. W., ponieważ analiza zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego wykazała, że w od dnia 09 lutego 2012 roku, to jest od dnia prawomocności wyroku rozwodowego nie nastąpiła istotna zmiana stosunków między stronami a powódka A. W. (1) nie znajduje się w niedostatku.

Orzeczenie o kosztach procesu (orzeczenie z punktu II wyroku) oparto o dyspozycję art. 98 k.p.c. uwzględniając zakres przegrania sprawy przez powódkę.